

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. | Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Farnborough-ban.

Vilmos német császár olyan véru ember, a ki szeret meglepetéseket csinálni.

A politikai világ az ifjú császárnak már nem egy tényén bámulhatta ki magát, s mikor mindenki azt hiszi, hogy az ifjú uralkodó már kifogyott a leleményből, akkor ismét elkövet valamint, a mi felett a diplomaták és államférfiaknak ugyancsak bő alkalmuk van eltöprekedni.

Legújabb ténye, mely pár nap előtt Farnborough-ban lett elkövetve egyike a politikai lelemények legfeltűnőbbjeinek.

Vilmos császár ugyanis a napokban meglátogatta III-ik Nápoleon francia császár özvegyét, annak a hatalmas uralkodónak, a gyászba borult hitvesét a kit nagyatyja fosztott meg országtól és trónjától.

A szedáni győző unokája tehát tegnapelőtt egy félórán át együtt időzött az egykor hatalmas francia császár nagyhírű özvegyével.

Ez a száraz tény, mely bizonyára nem egyszerű udvariassági aktus, hanem olyan történelmi tény, a melynek politikai jelentősége nemcsak könnyen belátható, hanem a melynek az európai politikai életben elmaradhatlan következményei lehetnek.

Ezzel a feltűnő látogatással szoros kapcsolatban áll az, hogy az utóbbi időben az angol és az orosz udvar meglepő figyelemben részesítik az özvegy császárnét, s hogy továbbá Nápoleon Viktor hercegnek is találkozása volt az orosz trónörökösrel és az angol királynővel.

Mindezek nagyon is bő alkalmat nyújtanak a politikai világnak a legkülönbözőbb találgatásokra.

Abban mindenki megegyezhetik, hogy ez a látogatás és ezek a találkozások nem történhettek meg minden politikai érdek és jelentős előzmények nélkül, úgy, hogy e tényben csak esetlegességet látni még a legvérmesebb fantáziának sem lehet.

Az angol, az orosz és a német udvarok és illetőleg kormányok kölcsönös megegyezése mellett volt lehetséges, az, hogy a szedáni győző unokája felkeresse a trónjától megfosztott francia császár özvegyét.

Midőn a kölcsönös megegyezést, mint tényt kell elfogadnunk — ugyanakkor önként előáll a kérdés, hogy

Vilmos császár minő indokból és minő célzattal kereste fel csendes magányában III-ik Nápoleon bus özvegyét.

Ma még beláthatatlanok ugyan e fontos történelmi jelenet — következésményei de, hogy az európai politikában ez nem maradhat igen fontos következmények nélkül, azt mindenkinek be kell ismernie.

Tény az ugyanis, hogy az angol, német és orosz udvarok az egyre veszedelmesebbé váló anarkistikus törekvések forrásait a francia köztársasági állam-rendben keresik.

Ma, mikor küllenség nem fenyeget, az államok a belső ellenséggel folytatnak harcot.

Az anarkia már felütötte a fejét Európa valamennyi nagyobb államában, de ugyanezzel a francia császár-pártiak és legitimisták is megkezdették az akciót, melynek kétségtelenül az a célja, hogy a francia köztársaság helyén ismét fölépítsék a monarchiát.

Hogy a német császár látogatása Nápoleon özvegyénél, továbbá az egyik francia trónkövetelő: Nápoleon Victor hercegnek találkozása az orosz trónörökös és az angol királynővel, valamint az a szokatlan figyelem, melyben Eugénia özvegy császárné az orosz és angol udvarok részéről részesítettik — egyenesen összefügg azzal, hogy Franciaországban a kormányforma ismét változás előtt áll, s ezt az angol, német és orosz udvarok fogják kezdeményezni, vagy legalább is elősegíteni.

Azt hisszük a farnboroughi látogatásnak ilyes következményei nem sokára tényekben fognak nyilvánulni, s akkor a diplomatáknak is tán ki fog nyilni a szemök.

Politikai hírek.

Ugron Gábornak vasárnap Szatmárott tartandó beszámolójára, — mint a „M—g” írja — politikai körökben nagy érdeklődéssel várnak Szatmárott. Ugronnak roppant lelkes fogadtatására készülnek a választók és minden alkalmat meg fognak ragadni, hogy a kerület nagynevű képviselőjének behatárolásának meghatározása tárgyában valószínű

A püspöki konferencia a kötelező polgári házasságról szóló törvény főrendiházi elfogadása után alakult egyházipolitikai helyzetet valamint a püspöki kar további magatartásának meghatározása tárgyában valószínű

leg meg fog tartatni. Vasary Kólos hercegprímás és a római kuria között ugyanis az egyházipolitikai kérdésben levélváltás folyt, melynek utolsó aktája a mult hó végén kelt. Ez a levél tájékoztatja a hercegprímást a pápa véleménye felől, melyet a polgári házasságról szóló javaslatnak országgyűlési elfogadása után és a királyi szentesítés előtt elfoglalt. A hercegprímás vagy körlevélben közli a püspöki karral a pápa véleményét, vagy pedig az összehívandó püspöki konferencia elé terjeszti. Abban az esetben, ha a pápai levél nem képezné püspöki konferencia tárgyát, hanem csak köriratként közöltetnék a püspöki kar tagjaival egyelőre közös akció a püspöki kar részéről nem várható.

Kislottó-osztálysorsjáték. Wekerle miniszterelnök — mint értesülünk — a jövő évi költségvetéssel egyidejűleg, a mely október hó első napjaiban fog beterjesztetni, a kis lottó megszüntetése és az osztálysorsjáték egy nemének esetleges behozatalára vonatkozólag is egy terjedelmes munkát nyújt be a képviselőháznak. Törvényjavaslat ezen kérdésre vonatkozólag ez uttal nem fog beterjesztetni.

A Kossuth-könyvtár ügye. A kultusz-miniszter a Kossuth Lajos könyvtárának közadakozás útján történt megvásárlására alakult bizottságnak, ama tényért, melylyel a Kossuth-könyvtár a m. nemzeti muzeumnak ajánlódkozta, köszönetét nyilvánította. Ez a hivatalos köszönetnyilvánítás ma jelent meg a Budapesti Közlöny című hivatalos lapban.

A felső-őri választás.

A közvéleményt ideig-óráig el lehet aldatni de még az elaltatás alatt is mutatkoznak az életnek tünetei. Ilyen tünetek törtek elő a kormány és pártjának legújabb hatalmi erőpróbjánál a felső-őri választásnál. Minden jól elő volt készítve, a hangzatos jelszavak megtevésztették a polgárokat, a főispáni korteskedés teljes ereje, az egyházipolitikai sajtó terrorizmusa összefüggött arra, hogy a felső-őri mandátum egyhangulag, mint az összes választók bizalmának kifejezése nyújtassék át gróf Festetich Andor földművelésügyi miniszternek. A mandátumot meg is kapta a miniszter, kinek népszerűségét nagyra növelte a hivatalnokai kinevezés, de erős ellenzékkel vívott erős küzdelem árán.

Az önfeláldozás, melylyel György Elek a függetlenségi és 48-as párt teljes programjával elfogadta a jelölést, nem lesz terméketlen a magyar közéletben, a felső-őri időközi választás, melyet figyelemre sem méltatunk volna, ha a kormány bele nem dobja az egyházipolitikai kérdések igató anyagát, jelentőssé vált.

Sokat jelent a függetlenségi és 48-as pártnak. Ebből a választásból megtanulhatja a közjogi ellenzék, hogy egyházipolitikai segítsége a kormánynak kedves és jó mindaddig, míg érdekeivel nem ellenkezik, de mielőtt a párt érdeke ellenkezik a hatalmi erde-

kekkel, a program legtisztább elvi álláspontján küzdő férfiai is gyanasításoknak vannak kitéve s hullaniok kell, mert a kormány a függetlenségi és 48-as párt egyeseinek talán hajlandó engedményeket tenni, de mielőtt a függetlenségi párt érdekeiről van szó, a rideg konzervativizmus nem enged hajszályt sem, hanem minden nyílt és titkos erőit mozgósítja a párt ellen.

György Elek, gr. Festetich Andor miniszterrel szemben eslelt.

Tekintélyes, ha figyelembe vesszük, hogy csak a legutolsó pillanatban lépett fel, imponálás kisebbekkel bukkolt meg.

Megbuktatta a felső-őri függetlenségi és 48-as pártnak az a törekedése, a mely — mint Kossuth mondta — elvet sértett, zászlót sértett, mikor a kormány mellé állott, mert függetlenségi jelölt csak elvhi politikus, míg a kormánypárt jelöltje a miniszter volt.

Ha a függetlenségi és 48-as párt nem az egyházipolitikai kérdések vakító prizmáján nézi a helyzetet, a felső-őri esetben megláthatja az általános választások képét. Ennek a kormánynak lesz mindig ilyen programot és elveket bomlasztó kérdése s a mi megtörtént Felső-Eőrről, ismétlődhetik a függetlenségi és 48-as párt ősi kerületeiben, mert ez a korszak szül és nevel — talán jutalmaz is Méryi Ádámokat.

A választás eredménye különben a következő:

Gróf Festetich miniszter 1626, György 951 szavazatot kapott; gr. Festetich tehát 675 szótöbbséggel a felső-őri választókörlet országgyűlési képviselőjévé jelentetett ki.

Felekezeti és politikai.

György Elek, a függetlenségi eszméknek e kitűnő harcosa, abból az alkalomból, hogy a felső-őri kerületben gróf Festetich Andor miniszterrel szemben kisebbségben maradt — nyílt levelet intézett a választóihoz, melyben a megtevésztések és félrevezetések ama taktikája ellen szözl fel intőleg — mely taktika a szabadelvűség örve alatt ádáz harcban készült az országot beoroszakolni.

A nagy érdekű levél így szól:

A felső-őri választókörlet kisebbségben maradt tisztelt választóihoz!

Csak nem rég jelentette ki a kormány egyik tagja, hogy főelve a merev ragaszkodás azokhoz az elvekhez, melyek, mint köztudomású, a függetlenségi elveket valló polgárok elveivel, ugyancsak merev ellentétben állanak.

Midőn a felső-őri kerületben mégis akadtak, magukat függetlenségi és 48-as pártiaknak vallók (!), kik kijelentették, hogy a függetlenségi zászlót merev ellenfeleik táborába akarják vinni, sőt midőn a szabadelvű egyházipolitikában éppen a függetlenségi program egyik pontja aratott diadalt, mégis ez hozatott fel okul a zászló bevonására s a kormánypárt előtt való

kapitulációra: ki kellett ragadnia az ily kezekből a zászlót, ki kellett bontatni és tűzni. Önök erre engem hivat fel s én dacára annak, hogy tapasztalataim éppen nem csábítottak ismét a politikai térre, kötelességemnek tartottam a felhívásnak megfelelni.

Kötelességemnek annyival inkább, mert voltak az országban jelenségek, melyek arra mutattak, hogy felekezeti szerinti állásfoglalástól lehet tartani, a minthogy ilyenre mutat az a felhívás is, a mely „magyar nép-párt” alakítására czélzó és hitelvekhez akarja mérni a politikai működést.

Az önök részéről hozzám intézett felhívás pedig épp az ellenkezőnek volt bizonyítéka.

Hisz önök mindannyian valláskülönbség nélkül készek voltak azon zászló körül csoportosulni és lelkes buzgalommal meg is tették, a mely nem egyik vagy másik egyház tanait, hanem a függetlenségi elveket s az igaz szabadelvűséget képviseli.

Hisz bármily igénytelen legyen is személyem, azt mégis tudhatta mindenki, hogy velem nem fog felekezeti, reakcionárius vagy ultramontan szavazat a képviselőházban megjelenni.

Sajnos azonban, a különböző vallásfelekezetek békés és egyetértő működésére adott példa nem követtetett és nem követték az egykor éppen vallásuk miatt üldözött evangélikusok!

Kiadott és pedig értesülésem szerint protestáns egyházi tisztviselők részéről s így az egyházi hivatal tekinélyének latba vetésével a felekezeti jelszava.

A kormánypárti buzgalom, nem gondolt arra, hogy veszedelmes precedenst alkot s afféla „néppárti” irányokat mozdit elő csakhogy függetlenségi s ekkép vele elvi ellentétben álló szavazatokat szerezzen meg.

Rámutattak arra hogy, azok közt, a kik az én nevemmel kitűzött függetlenségi és kétségtelen szabadelvű zászló körül csoportosulnak, vannak buzgó katolikusok, sőt, katolikus papok, kiket tudvalevőleg a kormánypárt mindenkor szívesen látott táborában.

Azt valószínűleg nem emlegették, hogy midőn — e férfiak saját felekezeteikből kérnek fel jelöltet, nem klerikális vagy reakcionárius programot akarnak a kerületben diadalra segíteni, fényesen megcáfolják az ellentük szórt vádakot.

Hallgattak bizonyára arról is, hogy egykor az orosházi kerületben evangélikus pap bukkatott meg antiszemita függetlenségi programmal és számos kormánypárti szavazat támogatásával.

De annál inkább hangoztatták, hogy ily jelöltre, kit buzgó katolikus férfiak sőt pa-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Augusztus 16.

A vihar.

Irta: CRASSESCU. V.

— Fordította: KOÓS FERENCZ. —

A Duna partjától nem messze fekvő kis házikó, törpe, alacsony volt, most már rohadt náddal befedve, és alig volt képes menhelyet nyújtani az embereknek, a kik abban laktak. A vihar tegnap délután tört ki. Ilyen hatalmas szél, — ilyen nagy hullámok már régen nem fordultak elő Katerlezen a Duna szent-György nevű ágának torkolatánál. A toronyban levő ember még nem szállott le, míg a világosság tartott, nem vette le szemait a tengerről, mielőtt beesteledett, lámpát gyújtott és ezt legfelül helyezte egy kis ablakba. Ki tudja, talán megláthatják e lámpa világát a tengerről! A házikóban senki sem aludott, a fűzőséből csinalt tűz mellett facutkókon három ember ült. Egy hosszú szakállú és ijesztőleg széles vállú öreg, mindannyian szemeket dörzsölgettek ingujjaikkal; füst volt. — Midőn a szél mintegy dühös sárkány, e házikóra vetette magát, és becsapott a kéményen, akkor a füst kicsapott a szobába, és azt megtöltötte, mindannyian köhögni kezdtek, és az öreg folyást törülte ingujjával szemait.

Mind a hárman hallgattak az erősen fúgreltek. Az ifjú, a ki balfőlül ült, néha ki-nyitotta az ajtót, kilépett és figyelt, aztán

visszajöven a házikóba, leült helyére hallgatva és elgondolkodva.

— Mi az Demeter, hát semmi sem hallszik? — kérde az öreg.

— Nem atyám, semmi sem.

Ennyi az egész.

Az éj teljesen beállott. Szeptember körül, midőn az idő esős és szeles, korán beesteledik. Az öreg fölállott és a szoba hátsó részén levő vörös-zöld üveg lámpást a polcra levéve, a mely víza-zsírral volt megtöltve, ezt meggyújtotta és kiment. A házikó nem messze volt a szájjával lefelé fordított csolnak. Az öreg halász ahoz ment. A csolnak új volt és degettel derekasan bekenve. A lámpát magasra tartva, egy kézzel megfordította és a csolnak oldalán levő négy faszeget, — melyhez a lopottakat kötik, apróra megvizsgálta.

A szegek minőségével meg lévén elégedve, a házfelé indult, de előbb jó darabig hallgatta a tengert szájját is kitátva. Semmi sem jött onnan csak is a hullámok ordítása, melyek dühösen rohantak egymásra, és a melyek csaknem el érték azt a magaslatot, a melyen az öreg halász háza állott.

Csudálatos a katerlezi halászok közül azon az éjszaka senki sem aludott. Mindnyájan türelmesen vártak. A csolnakok készen állottak, az evező lapátok benn helyeiken. Ezek az elszánt emberek várva-várták, hogy küzdelemre szálljanak a tengerrel, a viharral a halállal, csakhogy kapjanak valamit ők is a vihar zsákmányává dobott, néha kormány és emberek nélkül maradt hajók áruiból. Sokszor megtörténik, hogy sem az emberek,

sem a csolnakok nem térnek vissza, de mit bánják ők azt!

Ama házikóbeli öreg és az ő két fia voltak a legbátrabb és legderekabb halászok ezen a környéken. Letitől Porticzáig, Razim-től a kigyó szigetig nem volt jobb tengerész mint az öreg Vavila.

Sasként rohant két fiával a legnagyobb viharba, hogy az irgalmatlan tengeri szél által ezen pusztá partok fővényére, torlaszokra kidobott szerencsétleneket megmenthesse. — Husz harmincz csolnak és mintegy 60 ember képesek egy hajót kiüríteni, azaz, az árutól saját hasznokra megtisztítani, gőzös avagy vontató hajó volt és mert a gőzösök sokszor vontató hajókat is huznak magukkal, melyek leszakadnak vagy önként eresztik el vihar és hullámok kényére, csak hogy a gőzöst és az embereket megmenthessék. Reggelig az áruktól meg van tisztítva és csak a koterleziiek tudják, hogy minő áruk voltak azokon.

Apám, hiában várokozunk, mondá az öreg nagyobbik fia, meglehet, hogy semmi sincs, az egész hét viharos volt, ma van az újhold senki sem igen indul el ilyen időben.

Az öreg nem felelt az ifjú szavaira, csak jobban lehajította fejét és mosolygott.

Apám, az álom lever, lefekszem mondá rögtön Demeter.

Eredj ki és hallgatódzál még felelé az öreg. Az ifjú elégedetlenül és szitkozódva távozott a háziból.

Még az ördögöt sem hallhatni és olyan sötét van, hogy szinte kiszurtam szemeimmet a ház eszterhéjában, mondá Demeter,

nehány percz múlva visszatérve s leült a tűz mellé, egy öl rözsét vetvén alá.

Hej fiuk, nem úgy élünk ám ezen a világon! mikor én még olyan ifjú voltam mint ti most, nem tudtam se nyáron, se télen, hogy mi a ház fedele, ti azonban mint valami asszonyok, csak is a tűz mellett sütkőzénétek, mi a manóért nem vesztek szoknyát, köntöst magatokra; jobban állana a főkötő, mint a kucsma.

E szavak után az idősb fiu kiment haragosan maga után csapva az ajtót.

Milyen kutya élet, sugá hallkan, hogy az öreg meg ne hallja, kinek farkas fülei voltak, nappal halászni éjjel midőn vihar van, ismét nincs nyugtad. Istenem, Istenem, bár mar egyszerű elnyelne a tenger, akkor talán boldogabb lennék!

Mintha izlése szerint esett volna, egy esős szélroham úgy mecsapta, hogy alig birt lábain megállani, de kucsáját még is a tengerbe dobta. Ördög adta, kucsma nélkül maradtam, hogyan fog még az öreg nevetni, mondá haragjában, mialatt tévetegen körül tekintett.

Miért nem vesztetted el fejedet is, sá-tán hallatszék az öreg hangja a fiatal legény mellett, most már akarva, nem akarva kendőt kell fejedre kötni.

Az ifjú hirtelen hátra tekintett, haját szeméről hátra lökve és nagyot káromkodva.

Az öreg mind csak nevelt lassacsán. Nem halassz semmit? szakítá félbe az ifjút.

Mit halljak? Talán hallasz te, felelé ez haragosan.

Kigyó fiu és még sem hallasz semmit? Most egy könnyű fűty, mint valami lenge szellő tít meg a halászok füleit.

Hallod-e most?

Hallom atyám, igazad van, valami gőzös, a mely nem sokáig fog megállhatni a hullámokon, mondá az ifju.

Gyorsan fiu! meglehet, hogy egy negyedóra múlva igen késő fog lenni, eredj hozzá el a vastag kötelet és a horgokat és egyúttal kelds föl a tűz mellől azt a röstet. Milyen fiu! milyen fiu!

Az öreg szerfelett csudálkozott, midőn elgondolá, hogy az ő fia, a kinek ilyen nehéz időben örködni kellett volna, aludni, még pedig jól aludni tudott.

Még hallatszott egy fűty, de most már világosabban erősebben.

A gőzös sipja teljes erővel folyvást fűtyölt.

Mily iszonyu volt ennek sütyöltése, mely a vihar sütyöltésével és a hajót ágyként csapkodó hullámok dörgésével vegyült.

Hm! valóban rosszul van dolga — sügő az öreg — szegény... most dalolja hattyu dalát.

Egy ágyu bömbölése is hallatszott.

Brr, brr! ugyancsak fürge vagy, megcserélte a hangszert!

Az öreg csendesen mosolygott és ezt sugta: Várj, várj fiu, várj ne siess.

Folyvást puszogva, mosolyogva, a tengerre pillantott, a honnan a sütyöltés folytonosan hallatszott; valami jelt akart látni, valami fényt, szikrát, lámpát, akármit, a mi megmutatná, hogy merre van a gőzös. A

— Ugy? Hát mit szól ahoz, ha azt mondom, hogy ismét nem találta el.

— Papárláp! Dehogy nem. Hiszen ilyen híga, ilyen búbajos hang nincs a nap alatt!

— Igen?

— Igen, százszor igen!

— Nekem ezt se mondta máskor.

— Bizony mondtam én azt százszor is!

— Ugy?

— Nos, hát mondom önnek, hogy én nem nyogok Emma, — de ön sem az, a kit kezelem.

— Ugyan, hát ki volnék?

— Ön uram egy nyomorult!

— Ah! Ki merészel így beszélni velem?

— A felesége uram!

Végem volt. Szemeim előtt veres karikák jelentek meg. Hallottam, a mint a telefonra lecsapta a kagylót, aztán néma lett minden.

De hát ki az ördög tehet róla, hogy ezek a asszonyok mind egyforma hangon beszélnek a telefonon. (t. p.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 1.6

— **Városi közgyűlés.** Kolozsvár törvényhatósági bizottsága tegnap előtt d. u. 3 órakor gr. Béli Ákos főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen jelen voltak:

Albach Géza, Deák Pál, Salamon Antal, dr. Nagy Mór, Losonczy János, Koleszár Sándor, Nagy Gábor, Reményik Károly, Sigmond Dezső, Ferencz József, Szathmári Mór, Weisz Izsa, Benigni Sámuel, Finál Henrik, dr. Tutsék Sándor, Dörgő Albert, Boros György, dr. Bartha János, dr. Tarnai Mór, Esterházy László, Erlinger Pál ár. ülnök, Ball József, Hanke J. Debrezenci Balázs, Póczy Mihály, Sándor László, Fischer Lajos, dr. Góth Manó, Vikol Kálmán, Gámán Zsigmond, Deaky Albert. stb. stb.

Legfontosabb tárgya a vízvezeték és csatornázás kiépítése iránt a Zellerin M. féle részvénytársasággal és a Melocco testvérekkel a szerződés végleges megkötése.

A közgyűlés a tanács javaslatát, melyre megengedett a szabírozottság véleménye is, Salamon Antal városi tanácsos előterjesztése folytán némi csupán stílári és lényegtelen módosításokkal elfogadta és a szerződést véglegesen megkötötte.

A szerződésen teendő módosításokhoz hozzá szoltak Ferencz József unitárius püspök, Dörgő Albert, Sigmond Dezső, Boros György Koleszár Sándor, Weisz J. dr. Fischer Lajos stb. stb.

A vízvezeték és csatornázási szerződés tárgyalását megelőzőleg Póczy Mihálynak városi főmérnöknek és Debrezenci Balásnak 1 oszt. városi mérnöknek való kinevezését vette tudomásul a közgyűlés.

A szerződés letárgyalása után tekintettel az idő előre haladott voltára, a tegnapi ünnep miatt, a közgyűlés folytatását ma délutánra halasztották.

— **A megyei közigazgatási bizottság** a múlt hétfőn f. hó 13-án ülést tartott, melyen elhatározták, hogy felírják a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatásnál, huzamosabb idő óta üresen lévő igazgatói állást kegyeskedjék a miniszter betölteni. E határozatot Barcsai Domokos indítványára azzal a kéressel toldották meg, hogy a miniszter a kinevezetésnél legyen tekintettel azon körülményre, hogy Fekete Benő, már hosszas idő óta közmegegyezésre vezet az igazgatói teendőket és kiváló szakértelme mellett a közönség rokonszenvét is bírja. Ennélfogva a bizottság azon véleményének ad kifejezést, hogy Fekete Benő igazgatói helyettesével óhajtaná a kolozsvári pénzügyigazgatási fontos állást betölteni.

— **A pályaudvar kibővítése.** A mindinkább emelkedő forgalom megkövetelte, hogy az aránylag szűk pályaudvar a viszonyoknak megfelelően kibővíttessék. A pályaudvar különösen a vasuti hid felé bővült tetemesen, a hol új pályatekintet építettek. Magas töltések vonulnak el minden irányban és a munkálatok gyors befejezéshez közelednek. Az ugynevezett kakas-városból átvészelt új ezen-tul nem a vágányokon víz keresztül, hanem a sínek alatt s így a vonatok járása többé nem okoz közlekedési akadályt. Az összes munkálatok végrehatását Smiel Dávid vállalkozó kapta meg pályázat útján, a kinek jó és szolid üzleti hírneve ismeretes s a ki naponta 500 embert foglalkoztat a munkálatoknál, hogy felvállalt kötelességének híven és pontosan s a lehetőleg gyorsan megfeleljen. Már-már befejezéshez közeledik a vállalat és a kitűzött határidőnél is gyorsabban véget ér.

— **A Kolozsvári dalkör** ma kirándulást rendez a „Herczegovina” nyári mulató kertjébe, a hol a dalkör a közönségnek néhány napon betanult dalt fog bemutatni. Belépti díj természetesen nem lesz s így a kiránduló közönség ingyen élvezi a dalárok énekét.

— **Esküvő.** Ifj. Poszler József kolozsvári kereskedő tegnap tartotta esküvőjét Dunky Rozával, — Andrásófszky Efrain kedves nevelt leányával. — Az esküvőt gazdag lakoma követte, a

melyen számos felköszöntőben éltette az ifjú párt. Szerencse kísérje e szép frigyét.

— **Ligetkuthy** budapesti kir. altágyész, ki a gr. Klebelsperg és a törvényszék közt fenforgó sajtóperben a vádhatóságot képviselte, jelenleg Kolozsvárt időzik.

— **Beiratás.** A kolozsvári ev. ref. főgymnáziumban és elemi iskolában az 1894—5-ik iskolai évre a beiratások 1894. szeptember 1-én kezdődnek s tartanak szeptember 4-dikén délig. Ugyanezen idő alatt folynak a pót- és javító vizsgálatok. A jelentkezők kötelesek bemutatni a múlt évi Ertesítőket; az új tanulók múlt évi bizonyítványukat, keresztleveleket és újraoltási bizonyítványukat. A városan lakók kötelesek bejelenteni lakásuk helyét s felügyelőjüket. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 6-án d. e. 10 órakor lesz. A tanítás szept. 6-án d. u. 2 órakor kezdődik. Az igazgatóság.

— **Az erdélyi kő hírneve.** Az új országház építésénél tudvalevőleg erdélyi kőveket használnak a díszítésekhez és más munkálatokhoz. Ezenkívül Budapesten több nagy palota építéséhez is erdélyi követ szállítottak. Ujabban pedig a budai várpalota restaurálásához szintén erdélyi kőveket visznek. Öszintén örvendünk köiparunk fellendülésének és elismeréssel konstatáljuk, hogy ebben az irányban Smiel Dávid kőbánya tulajdonos sokat tett. Fáradságtalan működött közre nem csak a saját maga de a közérdeket is, hogy az erdélyi kőnek nevet és elismerést szerezzen. Az oláh-nádasi és kolozsmonostori kőbányákból szállítanak most nagy mennyiségű követ Budapestre s mi örvendünk, hogy a külföld, hízalása helyett végre egy hazai termékkel pótoljuk a szükségletet a mely nemcsak megfelel a célznak de sok tekintetben kitűnőnek bizonyult.

— **Nagy-Boldogasszony napját** ünnepelte tegnap a katolikus világ. Boldogasszony napján Kolozsvárt bucsu van, melyre az idén is a vidékről, különösen Szamos-Újvárról rendkívül sokan berándultak Kolozsvárra.

— **Istentisztelet.** Szombaton f. hó 18-án d. e. 10 órakor Ó felsége a király születés napja alkalmából a nagyutczai izr. templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, melynél az alkalmi beszédet dr. Eisler Mátyás főrabbi fogja mondani.

— **Dalestély.** A „kolozsvári polgári dalegyet” Benigni Sámuel elnöksége alatt aug. hó 19-én vasárnap a városi „Lüvölde” kertjében táncozzal egybekötött rendes dalestélyt rendez a következőkkel: 1. Győzelmi dal (Huber K.) 2. Három eredeti magyar népdal (Lanyi E.) 3. Párizs ifjai (Verditől.) 4. Kar. „Sötét titok” a cz. látványos angol színműből (szerezte Obert. J. karnagy.) 5. Tekintánt tréfás kar (át írta Gunesch K.) Tekintettel a dalegyet népszerűségére és a fenti műsorban foglalt darabok szabatos előadására az estély előre is népszerűségi ígérkezik. Beléptéjegy személyenként 1 fnt családjegye 3 személyre 2 fnt, melyet a 2. pártoló tagok nem fizetnek. Jegyek előre válthatók a meghívó előmutatása mellett a dalestély napján d. e. 9—12 d. u. 3—5 óráig az iparos-egyletben azontul a helyszínen. Az estély kezdete 7 órakor.

— **Hymen.** Naszódóról írják az „El lenzék”-nek, hogy ifj. Brecher Dávid naszódói regálé bérlő, Marienbádban eljegyezte D. Immerdauert lemergi gözmalom tulajdonos bájós leányát Esztert. —

— **Szamosújvári állami főgymnázium.** Az intézet ügye, mint illetékes forrásból halljuk, végleges elintéztet nyert. Az állam átveszi fokozatosan főgymnáziummá fejleszti, — az ötdiké osztály már az idén megnyitattik — és az iskolának nagyszerű épületet emel, a melyhez köztdomás szerint a város kerek százezer forinttal járul. A tanári kinevezések pár nap múlva várhatók. Az új épület szemügyre vételére már Szamosújvárról járt a miniszteriumi megbízott építész. Szerencsét kívánunk e szép misszióra hivatott új középiskolának.

— **Kossuth-szobor Erdélyben.** Marosvásárhelyt élénk mozgalom van folyamatban Kossuth Lajos szobrának a város főterén való fölemelhetése érdekében. A szobor javára közel 10.000 forint van már biztosítva. A gyűjtést a szobor-bizottság az egész erdélyi részekre kiterjesztvén, most már nap-nap után folynak be a hazafis adományok. Marosvásárhelyen és vidékén gyakran rendeznek előadásokat és mulatságokat a szobor javára. Így a múlt hónapban Marosvásárhelyt és a görögnyelvűknél fűrdőn voltak igen sikerült jótékonyezelu előadások. Augusztus hó 19-én Mezőbádon mulatság, 20-án Szent István király napján pedig ismét Marosvásárhelyt lesz népdünnepély, sétahangverseny, tűzijáték és táncszertély.

— **Szövészeti cikkek kiállítása.** Marosvásárhelyt, az ottani iparmuzeum dísztermében szeptember hó 2-től 9-ig szövészeti kiállítást rendeznek Árvéd Katinka és Papp Mari szövészeti tanítónők. E szakkiállítás célja a nevezett tanítónők vezetésével állat levő, a kereskedelmiügyi miniszter által is segélyezett marosvásárhelyi szövő tanműhely készítményeit a közönségnek bemutatni. A szakkiállítás vásárlás lesz egybekötve és ingyen látogatható.

— **Kolozsmon.** 1894. augusztus hó 20-án Szt.-István kir. napján a sós-gyógyfürdő-alap javára hangversenyyel egybekötött zártkörű táncvigalom lesz.

— **Bál a tűzkárosultak javára.** Székely-Udvahely város intelligens ifjusága f. évi július hó 28-án a Szejké fürdőn a lövétei tűzkárosultak javára, a kedvezőtlen idő dacára is, úgy anyagilag, mint erkölcsileg sikerült nyári táncmulatságot rendeztet, mely a tűzkárosultaknak 30 fnt készpénzt és 10.000 drb cserepet (130 fnt értékben) jövedelmezett. Felülfizettek: Kelemen György 3 fnt, dr. Vajda Emil 50 kr, Gálfi Kálmán 50 kr, Tompa Kálmán 50 kr, Hoffman Sándor 50

kr, N. N. 1 fnt, Zakariás Lukács 50 kr, Václenski Ferencz 50 kr. Bíró János 50 kr, Lukács István 50 kr, Riemer Gusztáv 50 kr, dr. Kovács Mór 4 fnt, Tamás Károly 1 fnt, Drágóman Domokos 50 kr, Zöld Ádám 50 kr, Flórián Kristóf 50 kr. Tarnovskí Géza 50 kr, Schossberger Jakab 50 kr, Budik László 50 kr, dr. Ráczkóvi Sámuel 1 fnt 50 kr, Stankovics Miklós 50 kr, Demény Ferencz 1 fnt, Török Bódog 50 kr, Hosszu Emil 50 kr, Szabó Albert 2 fnt 50 kr, Pap Endre 50 kr, N. N. 50 kr, Gyertyánfi Gábor 50 kr, Farczádi Lajos 50 kr, Novák Albert 50 kr, Tamás Albert 50 kr, Simó Mátyás 50 kr, Diemár Károly 50 kr, if. Solymosi János 1 fnt. Szöllősy Sámuel 3 fnt. Pás Gyula 1 fnt. Gyertyánfi Albert 50 kr. Végül a tizezer drb cserepet Kelemen György sz.-udvarhelyi derék építész bocsátotta a rendező bizottság rendelkezésére. Fogadják e nemes szívű adakozók a bizottság hálás köszönetét.

— **Az aratás.** A közrebecsátott részletes adatok szerint gabonatermésünk megüti a közepes mértéket; eddig általánosan az volt a vélemény, hogy egyes gabonatermők nem adnak többet mint kis közepes természhozamot. A mi a minőséget illeti, ezt senki sem kifogásolhatja; nincsen az idén olyan búzánk, a mely nem a kereskedelembe való lenne. Ez pedig nagy szó; tudjuk ugyanis, hogy mennyire zaklatják a külföldi vevők termelőinket, ha csak egy kevés kifogásolni való van is az áru iránt; az idén azonban mindezt kikértük, föltéve természetesen, ha a gabonának a mostaninál megfelelőbb ára is lesz. Hogy lesz-e megfelelőbb ára a búzának, rozsnak, árpnak és zabnak, ezt pozitíve tudni ma még bájós, de valószínű, hogy az árjavulás nem soká késlethet épp azon fontos oknál fogva, mert a takarmányezikkek ára mindinkább drágul. Már pedig ha a takarmány drágul, a gabona ára sem maradhat változatlanul.

Szálas takarmányművekből nagyon kis termésünk lett s a kukorica, — répa és burgonya is nagyon rosszul állanak. Kukorica-termésünkkel nem bescsúljuk többre, mint maximum 20,000,000 métermázásra, ez a mennyiség pedig viszonyitva a múlt évi 35,000,000 métermázsa terméshez és az ország egy évi (26—28 millió métermázsa) szükségletéhez, rendkívül csekély s gazdaságosságra sok helyen valóságos veszedelmet rejt magában.

Azok a vidékek ugyanis, a melyek alig kapnak majd egy negyed—egy ötöd termést, roppantul zavarban lesznek, s mithogy a kukorica előre láthatólag drága lesz, búzát, rozst, árpat és zabot fognak fogyasztani kukorica helyett.

A gabonatermők nagyobb mérvű fogyasztása pedig a gabonáárakban is nagyváltozást idézhet majd elő.

— **Nagy harcgyakorlatok** lesznek augusztus 22-étől augusztus végéig Torda környékén. A harcgyakorlatok a történeti nevezetességtű Keresztessmezőn s a körülötte elterülő helységek határára folynak le, a hol még a hunok bejövetele előtt Decebal és Traján vívta nevezetes csatáját. A főhadiszállás Tordán lesz, a hol két tábornok, nyolcz törzstiszt és hatvan főtiszt fog tartózkodni. A huszárságot Kereszt és Aranyos-Polyán községekben helyezik el, a hol pár évvel ezelőtt a tordavideki oláhok garázdálkodása kezdődött. Nagyobb tömeg katonaság lesz együtt Tur, Kappánd és Szind községekben. Többnyire az oláhok vískőhá szállásolva. A hol végén. 29-től kezdve szeptember 7-ig, részt vesz a harcgyakorlatokban a harminczötödik gyaloghadosztály is, a mikor Torda városát három tábornok, tizenkilenc törzstiszt, százötvenhárom főtiszt és négyezer főnyi közlegénység fogja megszállva tartani. A hadosztály többi részét a már említett községekben osztják be arányosan. A harcgyakorlatok utolsó része, a mely szeptember első napjaira van kitűzve, kiterjed az említett községek határára kívül Komjátszeg és Pusztá-Csán községek határára is. Az egész Erdélyben híres „Hármas-fogadó”-nál, hol évekkel ezelőtt havasi rablóbandák artották rettegésben a szomszédos vármegyék utazó lakosságát, most huszárság fog táborozni szabad ég alatt.

— **Egy százötven éves ember** halt meg nemrég Charkovban, Oroszországban. A rendkívül öreg ember nagyon szeretett régi dolgokról beszélni, mi alatt a 18-ik század történelmi eseményét értette. A nem régi események közé számította az 1812-iki háborút és Miklós csár trónraléptét 1824-ben. A későbbi évek eseményei már nem is érdekelték. Az öreg nagyon igazmondó volt és ha Potemkinnel való találkozásáról említést tett, mindig fölhozza, saját tapasztalatai alapján, a híres Potemkin-féle falvak történetét. Magas korának bizonyítékai közé tartozott többek közt házasságlevele is, melyből kitűnt, hogy még II. Katalin korában nősült meg. A másfél száz éves ember Charkov történetét teljesen ismerte, alapításától fogva, egészen addig a napig, a mikor Dél-Oroszország egyik főhelyére küldötték föl magát.

— **Carnot fiának esküvője.** Párisból távirják lapunknak a „N. Fr. Persse” utján, hogy ma délután tartotta esküvőjét Carnot fia Chiris Margittal. Az esküvő egész csendben, szűk családi körben ment végbe. A fiatal pár tanuival előbb megjelent a 16-ik arondiasement polgármester előtt és azután a Saint Pierre de Chaillot plébániatemplomba ment, hol az egyházi esketést történt mely csak az egyszerű megáldásra szorítkozott. Carnot özvegyének kérésére a polgármester is igen rövid beszédet mondott. Annak a meggyőződésének adva kifejezést, hogy a fiatal pár házasságlele méltó Carnot nagy emlékéhez.

— **Házmesteri** állást keres egy nő, de gyermektelen ember, ki a kerti munkában jártas. Vítális János szénatér utca 7. sz.

A „Sötét titok.”

(Látványos színmű.)

Tegnap a „Sötét titok” végre világosságra jutott. Ezt az angol színművet Lukács S. álltette át magyarra és nálunk a népszínházban aratta diadalát először, a honnan ide is levándorolt.

A darab meséje olyan kicsiny, bonyodalmai olyan egyszerűek, hogy az az angol, a melyik megselekedte éppen nem fa szöveg-gel, csupán a látnivalóival akarta megragadni a maga számára a dicsőség üstökét.

Igen természetes, hogy a mi primitív színpadi viszonyaink nem engedik meg, hogy meglepő látványosságok produkáltassanak, de tekintetbe véve a nyári színpad falusi szerkezetét (egyszerűen kecskelabakban áll és kicsiny mint egy madárfelek) mégis láttunk valami olyant, a min szívesen elmulattunk és sokat gyönyörködtünk. A darab bizarr és excentrikus képei, — a yankeek, a bravók, a tolvajok, stb. Aztán a tüzi- és vizijátékok, villanyfény és görögűz, stb. mind olyan látnivalók, a mese megfelelő keretében, a mit szívesen megnézünk, s a melyek mellett egy estét a legkellemesebben eltöltünk.

Különösen érdekes a VIII-ik kép a hol Amerikába vándorolt zenészek (Fejérváry Antal, Stadler Frigyes és Szabó Domokos) komikus énekkel és komikus mozdulatokkal mulattatják az utca népét. Aztán jön Véndrei, a ki pár ügyesen megjatszott koplé után a folyamba dobja magát és egy vízbeesett gyerek után lubiczkol. Majd a három turista nő (Sipos E. Láng E. Pourma H.) kisasszonyok csinálnak vig éneklés közben napernyő játékot.

E tarka mulattató egyveleg után a IX-dik képben Horváth Paulát a vízbe dobják és Klepovits hatalmas czápaként nem elnyeli, hanem utánna ugrik és kimentti.

Mindez történik a közönség hangos derűltsége mellett és felzúgó tapsai között, mely tapssokkal az átúzott művészeket színe elő ezítálta a kik egy jelentek meg ott, mint megannyi vizes ürge.

Mulatságos kép a darabban a „tolvajok iskolája” is a hol Pusztai ügyes játékkal és nehezen forduló nyelvel tanitgatta egyes fogásokra az apró zsebtolvajokat.

Szóval a „Sötét titok” elég mulatságos látni valót tár fel a nézők előtt és nyári látványosságának első rendő darab.

A közönség zsufolóság megtöltötte a nézőtér. Sokan nem is kaptak helyet az első előadásra. A második előadás is bizonyára tele ház előtt fog lefolyni és a „Sötét titok” lesz a nyári saison kassza-darabja. (T.)

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Többször történt már felszólalás a lapok hasábjain a trencsintéri park góromba Ambrusának megrendszabályozása ügyében, de úgy látszik, mindeztideig minden ok nélkül, mert most is oly durva, paraszt, különösen a gyerekekkel szemben, mint egy Pokrócz Ádám.

Több szemtanuval tudom bizonyítani, hogy még kérkedik azzal, hogy a mig ő lesz felügyelője a parknak, addig ezidri ott a gyermeknépségek.

Nagyságos Girsik János ur! Szólok az urhoz! Ha jól tudom, a park főfelügyeletét magára méltóztatott vállalni. Legyen szíves tehát góromba Ambrussal szemben erélyesebben fellépni s a legközelebbi adandó alkalommal kitenni a szűrét e faragatlan fickónak.

Egy sz ü l ő.

Szerkesztőségi üzenetek.

Városatyának. Hogy mennyi lesz a községi adója jövőre Kolozsvárnak? bizony mi biztos feleletet nem tudunk adni. Azonban ha egy nő, mint jelenleg, egy pár év alatt közel fog járt a 60—80 perczenthez. Legnagyobb vagyonnal, ha jól tudjuk Debrecezen városra bír. A múlt évi zárszámadás szerint a jövedelméről vagyon értéke **17,739,812 fnt 35 kr.**

Anyának. Tusnád. Kérdésére Goethével felelünk.

„Nincs bájósabb, mint egy anyát látni gyermekével a karján; s nincs tiszteltre méltóbb, mint egy anya sok gyermeke közt.”

Az anarkizmus okai.

Párisból írják, hogy Barrés Maurice, Nancy volt boulangista képviselője, a ki a társadalomfelforgató irodalom terén már nevet vívott ki magának és a forradalmi irányú fiatalok körében bizonyos tekintéllyel bír, nemrégiben kikerdeztette magát a „Martin” egyik munkatársa által az anarkizmus okairól. Ez alkalommal Barrés Chateaubriand-t és Byron-t mondta az első anarkista íróknak ebben a században, a kik pedig éppen nem mutatták hajlandóságot már műveltségüknél fogva sem a bombavetésre. De már inkább nyilatkozik az anarkista és nihilista szellem Sorel Julie-ben, Stendhal „Rouge et

noir” című regényének egyik alakjában és tényleg Jules Vallésben. Ezek már erőseleig nihilisták és olyan terroristák voltak, mint akár csak Ravachol, Henry és Caserio. A mostani nevelés — ugymond — az agyvelő működését nagyon kiképi és aztán ha ilyen túlfeszített agyvelőjű ember valami társadalmi akadályt lát maga előtt, kész rögtön mindent a légbe röpteni. A mostani válság egy momentuma annak az evuluciónak, a mely most kezdődik és arra irányul, hogy a mostani erkölcsi és gazdasági alapelveket átalakítsa.

A terrorizmus csak akadályozza ezt az evuluciót, mivel a tömeget elkedvetleníti az eszméktől, melyek ily brutális módon nyilatkoznak. Viszont azok a rendszabályok, a melyeket a terrorizmus ellen alkalmaznak, a forradalmiak kedélyét keserítik el és felbőszítik. Arra a kérdésre, hogy mit lehet tenni az anarkizmus ellen. Barrés Chateaubriand „Atala”-jából egy idézettel válaszolt: „Ebből a szívből olyan lángok törnek elő, a melyeknek nincs táplálékuk, a melyek az egész mindenséget felemésztenék, a nélkül, hogy ki lennének elégítve.” A szerző a „Sous l’œil des barbares” című regényében ezt a gondolatot még inkább kifejté, mondván: „Ezeknek a hóhortus koponyáknak kellene valami foglalkozást találni és főként számukat nem kellene szaporítani. Nem szabad azokat a szerveket kifejlesztetni, a melyeket foglalkoztatni nem lehet és nem kell azoknak a fejét felhevíteni, a kik csak kézi munkához vannak szokva...”

Sok fiatal ember hősinek tarja az anarkisták tetteit és ég a vágytól, hasonló hő tettek elkövetése által hozzájuk hasonló hasonló hőssé tenni magát.

A mi kormányfőirainknak egész szellemi ostobasága oda irányul, hogy benűnek addig vigyenek és azt hiszik, hogy egy hitvány gullotine és egy még haszontalanabb sajtótörvénnyel megmenthetik magukat. Jól értjük Barrés urat. Az ő nézete szerint a köztársaság vagy csukjon be minden népispolát vagy minden polgárának, ki irni és olvasni tud, zsiros hivatalokat adjon. Talán mást is gondol, de mindenesetre beszédéből azt a benyomást nyerjük, hogy Laurent-Tailhade költő, Vaillant szép tettének csodálatával, testvérei között Apollóban nem áll egyedül.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Caserio kivégeztetése.

Páris, aug. 16.

Caseriot, ki Carnot-ot, a franczia köztársaság elnökét meggyilkolta, kivégezték ma reggel.

Midőn a hóhérhoz érkezett, — reszketett, könnyezni kezdett, pedig igyekezett azt visszafojtani. Midőn a feje a kosárba esett, a közönség tapsolt.

Rejtélyes büntett.

Budapest, aug. 16.

A Károly-kaszárnyában az éjjel rejtélyes büntény történt.

Egy Filepp József nevű őrmester ledobta a második emeleti ablakából kedvesét, a ki azóta folyton haldoklik.

Az őrmester, a mint az eddigi vizsgálatból kiderült folytonosan czivakodott kedvessével.

Ezt ugyan tagadja s azt állítja, hogy a leány a maga szántából ugrott le.

És pedig azért, mert az inspekcziós tiszt elől akart menekülni.

Minden valószínűség szerint az őrmester dobta le a szerencsétlen leányt.

Román miniszter Erdélyben.

Bdapest, aug. 10.

Jonescu román közoktatásügyi miniszter közelebből Erdélybe érkezik, hogy Erdély több magas hegyét megmászssa.

Valószínűleg azonban nemcsak turistikai szempontból utazza be Erdélyt, hanem nemzetiségi szempontból is.

Egy herceg halála.

Bécs, aug. 16.

Cory herceg ma hosszas szenvedés után meghalt.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett nőm, Richter Jánosné, szül. Cseh Zsuzsánna elhalálozván, temetésén a résztvevő jó ismerősök oly nagy számban jelentek meg s részvénytálatkozataikkal annyira igyekeztek bánatsújtotta szívemnek vigasztalást nyújtani, hogy kötelességemnek tartom e helyen ezért leghálásabb köszönetemnek kifejezést adni.

Kolozsvárt, 1894. aug. 16-án.

Richter János.

H i r d e t é s e k.

Sz. 16,158—1894.
tan.

699. [2 2]

Árverés épületanyagokra.

Kolozsvár szab. kir. város honvéd-laktanyát építtetvén, az e célból megvásárolt külközép-utcai 15a. számú (Denes Ferencné-féle), 15b. számú (Orosz Károlyné-féle) és 17. számú (Sipos Gerson-féle) telken levő épületek összes anyagát nyilvános szóbeli árverésen eladja.

Az árverés 1894. évi Augusztus hó 18-án (Szombaton) délután 3 órakor a helyszínén: külközép-utcai 15. számú háznál fog megtartatni.

Kikiáltási ár: a Denes Ferencné-féle telken levő épületek anyagiért 566 frt; az Orosz Károlyné-féle telken levő épületek anyagiért 463 frt; a Sipos Gerzson-féle telken levő épületek anyagiért 486 frt.

Az árverésen csak az vehet részt, a ki a kikiáltási árnak 5 százaléka, mint bántpénzt, az árverező bizottság kezéhez előlegesen leteszi.

A további feltételek, valamint a részletes költségvetés a hivatalos órák alatt megtekinthetők Salamon Antal városi tanácsos hivatalos irodájában (a városháznál, az emeletbeli 9., 10. számú szobában.)

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1894. augusztus 13-én tartott üléséből.

Albach Géza s. k.,
polpármester.

Magyar királyi államvasutak. — Üzletvezetőség Kolozsvártt.

22,164. szám.

700. (1—3)

I. d.

Pályázati hirdetmény

(rostált és rostátlan kavics szállításának biztosítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az alábbi táblázatban foglalt és 1895. évben szükséges rostált és rostátlan kavicsmennyiségek szállítását biztosítani szándékozik:

Az osztálymérnökség, melynek vonalán a szállítandó kavics szükségeltetik	Bánya rostált darabolt		J E G Y Z E T.
	kavics	köbméterekben	
N.-Várad-P.-ladányi	—	600	
N.-Várad-Kisbesei	—	4200	
Kolozsvár-Kisbesei	—	4500	
Kolozsvár-Gyeres	—	2500	
Kolozsvár-Gyeres-Torda	—	4000	
Gyeres-Balászfalva	—	6000	
Balászfalva-Dános	—	5000	
Dános-Homorod	—	3000	
Hejásfalva-Sz.-Udvarhely	1500	—	
Homorod-Apáca	—	3000	
Apáca-Predeal	4000	—	
Brassó-Háromszéki és	—	—	
Brassó-Zernest	—	3800	
Kocsárd-M.-Vásárhely	1200	200	
M.-Vásárhely-Sz.-Régen	—	2000	
Kis-Kapus-N.-Szeben	3000	—	
N.-Szeben-Felek-Fogarás	3500	300	
M.-Ludas-Budatelke	1500	200	
Budatelke-S.-Magyaros	—	—	
Összesen	14700	27000	14800

Együttal biztosítani kívánja az ezen vonalrészekben 1896. és 1897. években felmerülő kavics szükségletét is, mely kavicsmennyiség azonban a fennebbi táblázatban foglalt mennyiségeknél 100 százalékkal nagyobb, vagy 20 százalékkal kisebb lehet és a melynek mennyisége a kötendő szerződés értelmében szállítónak mindig az előző év augusztus hó végéig fog tudomására adni.

A táblázat magában foglalja a biztosítandó mennyiségeket és azou vonalrészeket, melyeken azok szükségeltetni fognak.

A szállítás a m. kir. államvasutaknál érvényben lévő és 1891. évi 129,381. szám alatt kelt általános szállítási feltételek alapján eszközözendő.

A különleges szállítási feltételek a következők:

A kavics a pályatest vagy a bánya vágánya mellett szabványos alakokban rakva átadandó; megjegyezvén, hogy a mennyiben a kavics a vasuti intézet területén nem helyezhető el, szállító az utolsó szerződési évre következő június hó végéig a lerakási hely ingyenes használatát a vasutnak biztosítani tartozik.

A minden évre biztosított, illetőleg megrendelt kavicsmennyiség kétharmad része az előző év végéig, de legkésőbb az illető évi március hó végéig, egyharmad része pedig április és május hónapban egyenlő havi részletekben átadandó.

Ajánlati minták gyanánt az üzletvezetőség által elkészített ívek használandók, mely minták, valamint a pályázati feltételek is a kolozsvári üzletvezetőség (Kolozsvártt, Trecsín-tér, Emke palota, I. emelet, 13. ajtó) anyagbeszerzési osztályánál díjmentesen megszerzethetők.

Különösen figyelmeztetjük az ajánlókat, hogy az ajánlati mintában a beszállítási helyek pontosan megnevezendők, illetőleg kijelölendő, mely állomások és szelvények közt kívánják a szállítást eszközölni. A „Szóval” jelzett rovatában az ajánlati egységár betűkkel is kitüntetendő.

Az üzletvezetőségnek jogában áll az 1893. év részére a fennebbi kitüntetett mennyiségeket 29 százalékkal lejjebbíteni, vagy 50 százalékkal felemelni és szállító tartozik ezen pótmegrendeléseket az ajánlati árakon és feltételek mellett beszállítani.

Az ajánlatok az 50 kros magyar bélyeggel és a rendes címezéssel kívül még ezen külsőzimmel:

„Ajánlat 22,164—1894. számhoz kavics szállítás iránt”

ellátva 1894. évi szeptember 15-ike déli 12 óráig hivatalunkba beadandók, vagy posta útján beküldendők.

Bántpénzképen az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1894. évi szeptember hó 14-ike déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárára letendő.

Az ajánlatban a megtörtént letét megemlítéséről, az arról nyert elismervény azonban nem csatolandó az ajánlatához.

Az ajánlatot az egész kiírt mennyiségre vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

Kolozsvár, 1894. évi augusztus hó 13-án.

Az üzletvezetőség.

KAÁLI NAGY GÁBORNAK mintegy 1000 holdra menő tagosított birtoka

6—10 évre haszonbérbe adandó,

mely birtoktestből 60 hold ez évben lóherével van bevetve.

Értekezni lehet a tulajdonossal, Maros-Tordamegye, Kaál, u. p. M.-Vásárhely.

Kaál község M.-Vásárhelytől háromnegyed óra járás, utja jó kövezett ut. 702. (1—2)

Eladó hántott tölgy-tüzifa.

Torda-Szent-Lászlón,

a Gróf Mikes-féle erdőben termelt kitűnő minőségű és bő méretű

hántott tölgy-tüzifa

kapható méterenkint 2 forint 2 krajczárért.

A fa 5—15 centiméter átméretű darabokból áll, melyekhez kitűnő ut is vezet.

Kolozsvárt a házhoz szállítva 4 köbméter 12 frt.

Megrendeléseket elfogad Borbély József ur

Torda-Szent-Lászlón.

701. (1—6)

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,
KOLOZSVÁRT,

Főter 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
36. (39—x)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizet Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyúvizek legelsőjének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorfégés és a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzababban, altesti vérbőségekben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőség zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgybolyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénkö lerakódás, s húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseinek, dagainál, fehérhólyag, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványvizet használatával kapcsolatosan ujjonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecsketej, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, táviráda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május 15-től

július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 százalékkal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó terem, tornászati, csónakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyisint egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíj-mentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút-állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja: 3 frt. Ezen kocsiakra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad.

Előpatak, 1894. május 15-én.

523. (20—20)

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

Kiadó szállás.

Szentegyház-utca 5. sz. háznál

5 szoba, konyha és hozzátartozók

azonnal,

vagy október hó 1-től kiadó.

694. (3—3)

Bérlet felosztása folytán

eladó Nagy-Sármáson

70 darab anyatehén,

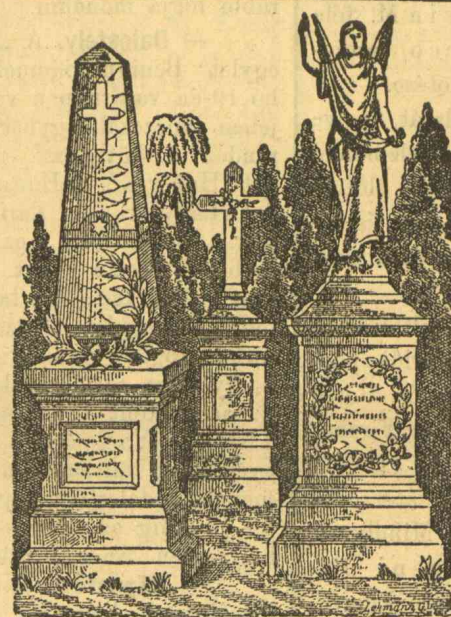
70 darab 1, 2 és 3 éves üsző.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni:

Lázár Jánosnál Szász-Máthé.

654. (9—10)

!!!PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!!!

Köztudomású dolog, hogy a márvány-sírköveket nagyrészt Szilézia és Tirolból, a Granit, Syenit stb. köveket pedig Szilézia és Csehországból mind kősen hozzák úgy Budapestre, mint hazánk majdnem minden részébe. Nagyobb részben tehát hereshedők és viszont elárúsítottól szerzi be a t. közönség sírkő szükségleteit, a mi természetesen a tárgyat drágábbá teszi.

Figyelemre méltó tehát Andesit, márvány és Syenit sírkő-gyárunk,

mit úgy a nagyérdemű közönség, mint a viszont elárúsítók figyelmébe azon megjegyzéssel ajánlunk, hogy az általunk dolgozott márvány-fajok és Syenitek, különösen a mi fekete Andesitünk, mely úgy minőség, mint szépség tekintetében a versenyt a legszebb külföldi fekete kövekkel is kiállja: nálunk beszerezve, jutányosabb árba kerül, mint bármely más gyárból hasonló minőségű kő.

Raktárunk a hazai termékek mellett úgy összehasonlítás, mint dis választék céljából, bőven el van látva többféle külföldi Granit, Syenit, Labrador, márvány stb. sírlelek-kövekkel, melyeket a legjutányosabb árakkal való összeköttetésünk folytán szintén a legjutányosabb árban számíthatunk.

A rajzokkal útazó úgynökök mellőzését kérjük, mert ez által lényeges megtakarítás érhető el.

Rajzok és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket sírlelekre elfogadunk bármilyen kőanyagból, minden nagyságban; ugyisint épület- és egyéb kőfaragó munkákra is. Kívánatra vidéken a sírkövet helyre is állítjuk.

Teljes tisztelettel:

NAGY TESTVÉREK,
(Kolozsvártt, Beltorda-utca.)

575. (9—15)